

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ
ਵਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ
ਦਫ: ਮੁੱਖ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਵਾਰਡਨ, ਪੰਜਾਬ
ਵਣ ਭਵਨ, ਸੈਕਟਰ-68, ਐਸ. ਏ. ਐਸ. ਨਗਰ ।

ਨੰਬਰ: 9258-9287

ਵੱਲ

1. ਸਮੂਹ ਵਣ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ
(ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ/ਇਲਾਕਾਈ), ਪੰਜਾਬ ।
2. ਸਮੂਹ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ),
ਪੰਜਾਬ ।

ਮਿਤੀ: 13.02.2024

ਵਿਸ਼ਾ Revised Procedure for issuing hunting permits of wild animals (Wild Boar and Roz) damaging crops of farmers.

ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਦਫਤਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ: 4340-4440 ਮਿਤੀ 07.08.2023 ਦੀ ਅਨੁਵਰਤੀ ਵਿੱਚ ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ: 34/18/2004-ਵਣ-5/367840/1 ਮਿਤੀ 15.12.2014 ਅਤੇ ਨੰ: 34/4/2014-ਵਣ-5/1050737/1 ਮਿਤੀ 24.8.2017 ਨਾਲ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਣ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰਾਂ (ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਅਤੇ ਇਲਾਕਾਈ) ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰਾਂ (ਸਿਵਲ) ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1972 ਦੀ ਧਾਰਾ 11(1)(ਬੀ) ਅਧੀਨ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ (ਜੰਗਲੀ ਸੂਰ ਅਤੇ ਰੋੜਾਂ) ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਹੰਟਿੰਗ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੰਟਿੰਗ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿੱਧੀ ਵੀ ਇਸ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਰੀਵਾਈਜ਼ ਕਰਕੇ ਸਰਕੂਲੇਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ।

ਹੁਣ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ (ਜੰਗਲੀ ਸੂਰ ਅਤੇ ਰੋੜਾਂ) ਦੇ ਸੀਮਿਤ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲਾ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ (33 ਕਿਸਾਨ) ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਤੀ 19.12.2023 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ । ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ :

1. ਪੀੜਿਤ ਕਿਸਾਨ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕਲਸਟਰ (ਪੀੜਿਤ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ 4-5 ਪਿੰਡ) ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦਾ ਪਰਮਿਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ।
2. ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਸੀਮਿਤ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲਈ .315 ਬੋਰ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ .12 ਬੋਰ (Single Ball Cartridge) ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ।

ਉਕਤ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੰਟਿੰਗ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿੱਧੀ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ । ਇਹ ਸੋਧੀ ਵਿੱਧੀ ਆਪ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਲਈ ਹੱਟਿੰਗ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਪਾਲਿਸੀ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਮੰਡਲਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਵੀ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡਿਆ/ਅਖਬਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਨੂੰ ਅਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ।

ਨੱਥੀ/ਉਪਰੋਕਤ ਵਾਂਗ

ਮੁੱਖ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਵਾਰਡਨ,

ਪੰਜਾਬ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ

ਪਿੱਠ ਅੰਕਣ ਨੰ: 9288-9300 ਮਿਤੀ 13.02.2024

Handwritten signature and date: 13-02-2024

ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਨਕਲ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ :

1. ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਵਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
2. ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੁੱਖ ਵਣ ਪਾਲ (HoFF), ਪੰਜਾਬ।
3. ਸਮੂਹ ਮੁੱਖ ਵਣ ਪਾਲ, ਪੰਜਾਬ।
4. ਸਮੂਹ ਵਣ ਪਾਲ (ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਅਤੇ ਇਲਾਕਾਈ), ਪੰਜਾਬ।

ਮੁੱਖ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਵਾਰਡਨ,

ਪੰਜਾਬ, ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ

Handwritten signature and date: 13-02-2024

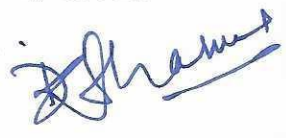
Revised procedure for issuing permits for hunting of wild animals (Wild Boar/Roz) damaging crops of farmers.

Following revised procedure shall be adopted for issuing permits for a period of **"One year"** for hunting of crops damaging Wild Boar (*Sus scrofa*) and Roz (*Boselaphus tragocamelus*).

1. Department of Forests and Wildlife Preservation shall identify areas where problem of crop damage by Wild Boar (*Sus scrofa*) and Roz (*Boselaphus tragocamelus*) is severe.
2. Any affected farmer of a village or resident hunter belonging to cluster of 4-5 directly adjoining villages authorized by the affected farmer can apply for hunting of above animals damaging their crops to the concerned Authorised Officer in whose jurisdiction the land of affected farmer falls.
3. Online application/WhatsApp application shall also be accepted and permit can be issued online.
4. On receipt of the Application and after satisfying and verifying himself about the facts and credentials of affected farmer, the Authorised Officer may issue necessary permit for hunting of Wild Boar (*Sus scrofa*) and Roz (*Boselaphus tragocamelus*) in the prescribed proforma enclosed herewith.
5. The name of the affected farmer shall be mentioned on the permit by Authorized Officer issuing that permit.
6. The period of validity of permit will be maximum for a period of 'One Year' except the breeding season of Wild Boar and Roz i.e. period between 1st April to 31st August.
7. The detail of animals hunted shall be given by the permit holder to the Range Forest Officer within 24 hours. The Range Forest Officer shall in turn make a report to this effect to the DFO concerned. A monthly statement of the permits issued and the animals hunted shall be sent by the DFOs to the Chief Wildlife Warden, Punjab.
8. The carcass of hunted animal shall be Government Property and shall be handed over by permit holder to concerned Range Forest Officer of the area. The said carcass of animal shall be disposed of as per Wild Life Disposal of Wild Animal Article Rules, 2023.

9. The hunter shall produce his permit when asked to do so by any Forest Officer or Authorised Officer. The permit shall not be transferable.
10. The Authorized Officer shall not issue permit to hunt the animals in any Reserve Forest, Protected Forest, Sanctuary, Conservation Reserve, Community Reserve, Wetland, Zoo or Eco-sensitive Zone and also not within a 100 meter periphery of these areas. The permit shall be issued only on private cultivated lands.
11. The Authorised Officer shall also not issue the permit in the breeding season of Wild Boar (*Sus scrofa*) and Roz (*Boselaphus tragocamelus*) i.e. between 1st April to 31st August.
12. The Authorised Officer may cancel the permit at any time if affected farmer violates the provisions of these Rules or Wildlife (Protection) Act, 1972 as amended from time to time.
13. The Chief Wildlife Warden may amend, modify, cancel or revoke any permit issued or order passed by the Authorized Officer.
14. The permit shall be issued in favour of person having valid license for a gun of calibre .12 bore using SINGLE BALL cartridge only.
15. The use of hunting dogs to hunt crop damaging Wild Boars and Roz is not permitted and is an offence under Wildlife (Protection) Act, 1972. The offenders are liable to be prosecuted under Wildlife (Protection) Act, 1972.

Dated:

Draft approved.
Chief Wildlife Warden,
Punjab, S.A.S. Nagar.

PERMIT FOR HUNTING

[Under Section 11(1)(b) of the Wildlife (Protection) Act, 1972]

Office of the : _____
Permit Number : _____
Date of issue : _____

Attested Photo of the
hunter

- 1- Name and address of the Applicant/Hunter: _____

- 2- Area for which permit is applied : _____
- 3- Arms Licence No. and its validity _____
- 4- Rifle No. to be used for Hunting : _____
- 5- Description of weapon: _____

This permit is valid for hunting of following species:

Sr. No.	Species of animal	Number of animals to be hunted.
1.	2.	3.
1	Wild Boar (Sus scrofa)	
2	Roz (Boselaphus tragocamelus)	

Conditions of the Permit:

- 1- The applicant (hunter) shall acquaint himself about the provisions of Wildlife (Protection) Act, 1972 as amended from time to time and rules made thereunder. He shall be required to follow the provisions of this Act and the Rules.
- 2- The permit will not be transferable to any other person.
- 3- The period of validity of permit is maximum for a period of "One Year" except the breeding season of Wild Boar and Roz i.e. period between 1st April to 31st August.
- 4- The permit is valid for hunting the above mentioned species and number of animals only.
- 5- The permission is valid only for the area mentioned above.
- 6- The permit holder is not permitted to hunt the animals in any Reserve Forest, Protected Forest, Sanctuary, Conservation

Reserve, Community Reserve, Wetland, Zoo or Eco-sensitive Zone and also not within a 100 meter periphery of these areas. The permit shall be issued only on private cultivated lands.

- 7- The hunter shall always, at the time of engaging himself in hunting carry his license and the permit issued to him, which he shall produce, when demanded by any official/officer of this department.
- 8- This license is subject to the provisions of Section 11 and 39 of the Wildlife (Protection) Act, 1972 as amended by the Wildlife (Protection) Amendment Act, 2002.
- 9- The carcass of hunted animal shall be Government Property and shall be handed over by permit holder to concerned Range Forest Officer of the area. The said carcass of animal shall be disposed off as per Wildlife Disposal of Wild Animal Article Rules, 2023.

Draft Approved.
Signature of Authorized Officer
and Stamp

PROFORMA FOR AUTHORIZATION

To

The Authorized Officer

(_____
_____)

Sir,

I, _____ resident of _____

submit that in our village there are about _____ Wild Boars/Blue Bulls, which have become dangerous to the human life or property (including standing crops. I request you for issuing permit under section 11(l)(b) of the Wildlife (Protection) Act, 1972 for hunting of these animals to _____.

I will ensure that while hunting, the permit holder shall adhere to the provisions of the Wildlife (Protection) Act, 1972 and rules made there under. His particulars are as under:

- 1- Name : _____
- 2- Father's Name : _____
- 3- Age : _____
- 4- Permanent Address : _____
- 5- Aadhar Card No. : _____
- 5- Arms lisenche No. and its validity : _____
- 6- Gun Number : _____
- 7- Description of the weapon: _____
- 8- Area for which permit is Applied : _____

Draft Approved.
[Signature]
Signature of the Farmer or
Thumb Impression